

DİL BİLGİSİ

KONU ÖZETLİ SORU BANKASI

Tufan Taş-Dinçer Özkan

ORİJİNAL

- Aşağıdaki Hologramı Kazıyınız.
- 3D Mobil Uygulamasında Karekodu Okutunuz.
- Kitap Orijinal mi Kontrol Ediniz.
- Korsansa Orijinal Baskısı Ücretsiz Gönderilecektir.
- Aşağıda Hologram Yoksa Kitabı Aldığınız Yere İade Ediniz.

Sıra Dışı Öğreten Anlatım
Taktik Köşeleri
Bölüm Sonu Etkinlikleri
Pekiştirme Soruları
ÖSYM Tarzı Sorular
Dil Bilgisi Denemeleri

Tufan Hoca ve
İnci Hoca'dan

DETAYLI
VIDEO
ÇÖZÜMLÜ

*Bu ürünün bütün hakları **3D YAYINLARI**'na aittir.*

*Tamamının ya da bir kısmının ürünü yayımlayan şirketin
önceden izni olmaksızın fotokopi ya da elektronik, mekanik
herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılması, yayımlanması ve
depolanması yasaktır.*

KAPAK

3D Yayınları Grafik Birimi

DİZGİ

3D Yayınları Dizgi Birimi

BASKI TARİHİ

2025

BASKI YERİ

Ertem Basım Yayın

Sertifika No: 48083

 3dyayinlari

 @3Dyayinlari

 3dyayinlari.com

 444 0 407

 Fatih Sultan Mh. 2720 Sk. No:4/B
High Life Office Etimesgut/ANKARA

Sevgili Gençler,

Elinizdeki bu kitabı geçmiş yüzyıllar öncesine dayanan Türkçenin dil bilgisi kurallarını sizlere sohbet havasında öğretmek için hazırladık. Gireceğiniz tüm sınavlarda karşılaşacağınız dil bilgisi sorularını daha rahat çözebilmeniz için konu anlatım kısmında işinize yarayacak en gerekli bilgileri verdik. Bu bilgileri verirken her başlığımıza “Sevgili Arkadaşım, Canım Öğrencim...” hitaplarıyla giriş yaparak anlatımımıza sizi de kattık, bunu yaparken anlatımımızı esprilerle süsleyerek bilgileri daha kalıcı öğrenmenizi amaçladık. Zaten ilkokul sıralarından beri gördüğünüz ama maalesef tam olarak kavrayamadığınız konuları biraz eğlenerek ve tebessümle öğrenmenizi istedik.

“Ben bu kitabı neden çözmeliyim?” şeklinde bir soruyu sakın sorma bize! Çünkü vereceğimiz o kadar çok cevap var ki... Verdiğimiz bilgileri iyice özümseydikten sonra o konuyla ilgili etkinlikleri çözersen ardından da testlerimizi eksiksiz çözebilirsen emin ol, senin karşında cevabını veremeyeceğin hiçbir dil bilgisi sorusu kalmayacak!..

Kitabımızda tüm dil bilgisi konularını 18 bölümde inceledik, her üniteyi hücrelendirerek parça bilgilerden bütüne ulaşmanızı istedik. Konu anlatımımızın ardından öğrenmenizi pekiştirici nitelikte hazırlamış olduğumuz etkinlikleri çözeniz size testlerde inanılmaz derecede pratiklik kazandıracaktır. Testlerde bazen kolay sorularla bazen de zorlayıcı sorularla bilginizi sınavarak ÖSYM'nin tüm sınavlarına eksiksiz girmenizi amaçladık.

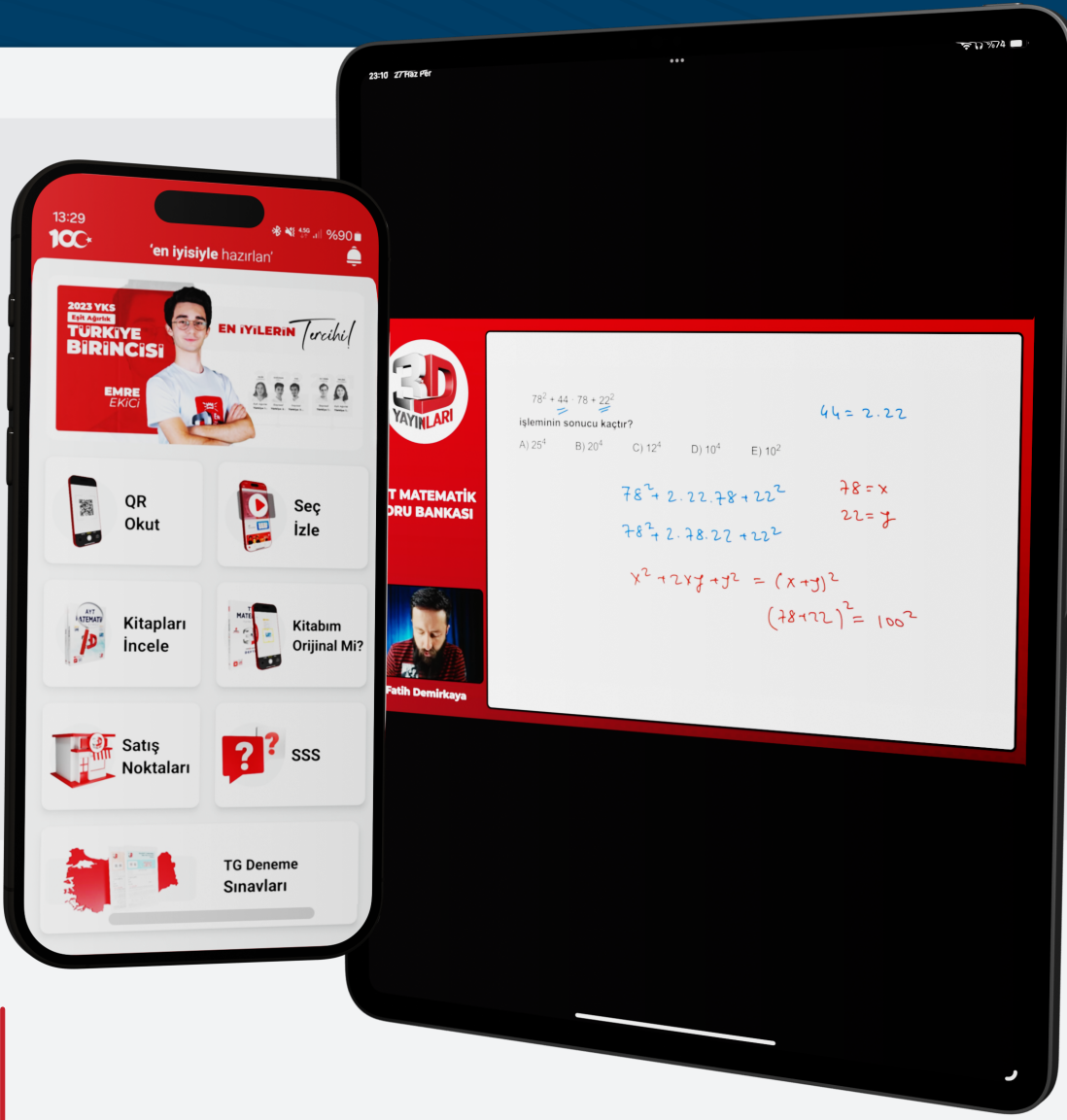
Özellikle sizin işinize çok yarayacak olan “**Taktik Köşesi**”nde yer alan bilgiler, ÖSYM'nin son zamanlarda sormaktan hoşlandığı düşürmeye yönelik sorularda düşmemenizi sağlayacak niteliktedir. Bu bilgileri çok iyi öğrenmeniz, soruları hızlı ve doğru çözebilmeniz için gereklidir. Yeni nesil tarzda hazırladığımız soruları çözdükçe kendinize güveniniz gelecek ve bu tarz sorulara da hazırlıklı olarak sınavlarda istediğiniz sonucu alacaksınız.

Kitabımızı baştan sona değerlendirip engin bilgileriyle kitabımızın daha da mükemmelleşmesini sağlayan değerli meslektaşlarımız **Hüseyin YILDIRIM**, **İslam TAN**, **Hüseyin YAĞIZ** ve **Ergün KAYA**'ya sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Sevgili Öğrencim! Anlatım, etkinlik ve sorularıyla eşsiz bir kitapla baş başasın. Haydi, kitabımızda “**Ben Niye Dil Bileği Sorularını Çözemiyorum?**” bölümündeki pratik ve soru çözdürücü taktikleri okuyarak işe başla ve sen de artık her sınavda tüm dil bilgisi sorularını rahatlıkla çöz!..

Hedeflerinize ulaşmanızda bulunacağımız en ufak katkı en büyük başarımız olacaktır.

Dinçer ÖZKAN - Tufan TAŞ

- 1 **3D Mobil** uygulamasını telefon veya tabletine indir.
- 2 **Testler** üzerindeki karekodu okut.
- 3 Dilediğin **fenomeni** seç.
- 4 Tüm soruların **video çözümlerini** izle.

Ayrıca video çözümlerimize
3dyayinlari.com adresinden veya
3D Yayınları Youtube kanalından
ulaşabilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM: Ses Bilgisi

Ses Bilgisi	10
Etkinlikler	13
Pekiştirme Testleri	14
ÖSYM Tarzı Sorular	22

2. BÖLÜM: Yazım Kuralları

Yazım Kuralları	24
Etkinlikler	31
Pekiştirme Testleri	32
ÖSYM Tarzı Sorular	40

3. BÖLÜM: Noktalama İşaretleri

Noktalama İşaretleri	42
Etkinlikler	49
Pekiştirme Testleri	50
ÖSYM Tarzı Sorular	58
Ses / Yazım / Noktalama Karma Sorular	60

4. BÖLÜM: Sözcükte Yapı

Sözcükte Yapı	68
Etkinlikler	73
Pekiştirme Testleri	74
ÖSYM Tarzı Sorular	86

5. BÖLÜM: İsimler (Adlar)

İsimler (Adlar)	88
Etkinlikler	89
Pekiştirme Testleri	90

6. BÖLÜM: Sıfatlar (Ön Adlar)

Sıfatlar (Ön Adlar)	94
Etkinlikler	97
Pekiştirme Testleri	98

7. BÖLÜM: Tamlamalar

Tamlamalar	102
Etkinlikler	105
Pekiştirme Testleri	106

8. BÖLÜM: Zamirler (Adıllar)

Zamirler (Adıllar)	110
Etkinlikler	111
Pekiştirme Testleri	112

9. BÖLÜM: Zarflar (Belirteçler)

Zarflar (Belirteçler)	116
Etkinlikler	119
Pekiştirme Testleri	120

İÇİNDEKİLER

10. BÖLÜM: Edat / Bağlaç / Ünlem

Edat / Bağlaç / Ünlem	124
Etkinlikler	127
Pekiştirme Testleri	128
İsim Soylu Sözcükler Karma Sorular	132
ÖSYM Tarzı Sorular	138

11. BÖLÜM: Fiilde (Eylemde) Anlam ve Kip

Fiilde (Eylemde) Anlam ve Kip	140
Etkinlikler	143
Pekiştirme Testleri	144

12. BÖLÜM: Fiilde (Eylemde) Yapı

Fiilde (Eylemde) Yapı	148
Etkinlikler	151
Pekiştirme Testleri	152

13. BÖLÜM: Ek Fiil (Ek Eylem) (-idi / -imiş / -ise / -dır)

Ek Fiil (Ek Eylem) (-idi / -imiş / -ise / -dır)	156
Etkinlikler	157
Pekiştirme Testleri	158

14. BÖLÜM: Fiilimsi (Eylemsi)

Fiilimsi (Eylemsi)	162
Etkinlikler	165
Pekiştirme Testleri	166

15. BÖLÜM: Fiilde (Eylemde) Çatı

Fiilde (Eylemde) Çatı	172
Etkinlikler	175
Pekiştirme Testleri	176
Fiiller Karma Sorular	182
ÖSYM Tarzı Sorular	188

16. BÖLÜM: Cümlelerin Öğeleri

Cümlelerin Öğeleri	190
Etkinlikler	193
Pekiştirme Testleri	194
ÖSYM Tarzı Sorular	204

17. BÖLÜM: Cümle Türleri (Çeşitleri)

Cümle Türleri (Çeşitleri)	206
Etkinlikler	209
Pekiştirme Testleri	210
ÖSYM Tarzı Sorular	222

18. BÖLÜM: Anlatım Bozukluğu

Anlatım Bozukluğu	224
Etkinlikler	227
Pekiştirme Testleri	228
ÖSYM Tarzı Sorular	238

19. BÖLÜM: Deneme Sınavları

Deneme Sınavları	240
------------------------	-----

20. BÖLÜM: Cevap Anahtarı

Cevap Anahtarı	250
----------------------	-----

Ben Niye Dil Bilgisi Sorularını Çözemiyorum?

Sevgili Arkadaşlar, şimdi bu sorunuzun cevabını alacaksınız. Öncelikle burayı çok dikkatli okumalısınız. Dil bilgisi aslında zor değil hatta anlam ve paragraf konuları gibi yoruma açık olmadığı için anlam konularına göre daha kolay ve nettir! Peki, kolaysa ve netse biz neden hâlâ dil bilgisi konularını öcü gibi görüyoruz ve bu konuları yapamıyoruz? Nedeni çok basit: “Sorularda neye bakmamız gerektiğini bilmiyoruz.”

Aslında hepimiz bir şekilde konuyu öğreniyoruz ama bu bilgiyi nerede, nasıl kullanacağımızı bilmiyoruz. Şimdiii... Kitabımızı çözmeye başlamadan hangi soru köklerinde neye bakmanız gerekiyor size bu taktikleri kısaca verelim. Sizce de iyi olmaz mı? Hazırsanız başlayalım.

Ne Sorulursa Neye Bakılır?

- “... **sözcüklerden hangisi, kökünün türü bakımından farklıdır?**” diyorsa sözcük köküne bakarız. İsim kök mü fiil kök mü başka bir şeye bakmanıza gerek yok.
- “... **altı çizili ek, işlevi bakımından farklıdır?**” diye soruluyorsa ek, yapım eki mi çekim eki mi diye bakılır. Burada şu iki duruma dikkat edin:
 - Eğer tüm şıklarda çekim ekinin altı çizilmişse çekim ekinin hangi tür olduğu sorulmuştur.
 - Tüm şıklarda yapım ekinin altı çizilmişse farklı olan isteniyordur. (İsimden isim yapan, isimden fiil yapan, fiilden isim yapan, fiilden fiil yapan yapım ekleri.)
- “... **altı çizili sözcük, yapısı bakımından ötekilerden farklıdır?**” diyorsa sözcük yapısına bakarız. Basit, türemiş ve birleşik sözcük ayrımı sorulmuştur.
- “... **altı çizili sözcük, türü / görevi bakımından diğerlerinden farklıdır?**” denmişse sözcüğün ad, sıfat, zamir, zarf, edat, bağlaç, ünlem, fiil olup olmadığına bakılır. Bu sorularda genellikle ad, sıfat, zamir ve zarfın ayrımının sorulduğunu da unutmayalım!
- “... **ikileme tür veya görev bakımından farklıdır?**” diye sorulursa ikilemenin ad, sıfat ve zarf olup olmadığına bakılır.
- **Ad tamlaması sorulursa tamlayanı düşmüş isimleri asla tamlama olarak kabul etmemelisin! Onu soracak olursa “Tamlayanı düşmüş kaç isim / tamlama vardır?” diye özellik belirterek sorar.**
- “... **tamlamalardan hangisi diğerlerinden farklıdır?**” diye bir soru gördüğünde soruya iki şekilde yaklaşmalısın:
 - Ya isim tamlaması – sıfat tamlaması ayrımı sorulmuştur
 - Ya da isim tamlamalarının kendi içindeki ayrımı sorulmuştur. (Belirtili, belirtilsiz, takısız ve zincirleme isim tamlaması)
- “**Parçada / metinde / dizelerde kaç tane zamir kullanılmıştır?**” sorusunda sadece sözcük hâlindeki zamirleri almalısın, ek hâlindeki zamirleri sormak isterse özellikle bunu belirtir.
- “... **kaç çekimli eylem vardır?**” dendiğinde lütfen panik yapma, sadece fiilleri say bu kadar! Aman haa, fiilimsi ve isim cümlelerini alma! Kip ekiyle çekimlenmiş fiilleri alacaksın. Emir kipinin ekinin olmadığına dikkat et ve emir kiplerini de çekimli eylem olarak al!

- “... hangisinde ek eylem farklı görevdedir?” denirse ek eylemin topu topu iki görevi var:
 - Ya ismi yüklem yapar: “Dün çok mutluydum.”
 - Ya da basit zamanlı eylemi birleşik zamanlı eylem yapar: “Az önce kitap okuyordum.”
- “... cümlelerin hangisinin yükleminde zaman kavramı vardır / yoktur?” sorularında şuna dikkat edeceksin:
 - Haber kipleri zaman bildirir: Görülen geçmiş zaman, duyulan geçmiş zaman, şimdiki zaman, gelecek zaman ve geniş zaman.
 - Dilek kiplerinde zaman yoktur: Gereklilik kipi, istek kipi, şart kipi ve emir kipi.
- “... hangisinin yüklemi yapısı bakımından farklıdır?” diyorsa yüklem basit mi, türemiş mi, birleşik mi olduğuna baksın.
- **Fiilde çatı sorularında sorulacaklar ve aranacak özellikler ise şunlardır:**
 - “... hangisinde çatı özelliği aranmaz?” diyorsa isim cümlesini aramalıdır.
 - “...hangisi özne – yüklem ilişkisine göre farklıdır?” derse etken, edilgen, işteş ve dönüşlü çatıya bakmalıdır.
 - “... hangisi nesne – yüklem ilişkisine göre farklıdır?” derse geçişli, geçişsiz, oldurgan ve ettirgen çatıya bakmalıdır.
 - “... hangisi çatısı bakımından farklıdır?” derse önce özne – yüklem ilişkisine bak, baktın ki hepsi öznesine göre aynı özellikte hemen nesne – yüklem ilişkisine de bakarak cevabı bulabilirsin.
- **Öge sorularında önce yüklemi ve hemen sonrasında özneyi bul. Ayrıca tüm soruları yükleme sor. Sakın ha sakın, fiilimsiye soru sorma!**
- **Öge bulurken tamlamaları, deyimleri, kelime gruplarını, birleşik eylemleri, söz öbeklerini asla parçalama! Bunları bütün olarak almalısın.**
- “... hangisi farklı bir ögeyi buldurmaya yöneliktir?” sorularını cümleye cevap vererek yapmalısın. Şöyle birkaç örnek verelim:

Bugün ders çıkışı **nereye** gideceksin? (Eve gideceğim. / soru “**eve**” ögesini yani dolaylı tümleci buldurmaya yönelik.)

Mutfakta kırılan **neydi**? (Vazoydu. / soru “**vazoydu**” ögesini yani yüklemi buldurmaya yönelik. Sakın buna vazo kırıldı deyip de soru özneyi buldurmaya yönelik deme!)
- **Cümle türleri sorularında sorulacaklar ve aranacak özellikler şu şekildedir:**
 - “... yüklem türüne göre farklıdır?” denirse isim cümlesi ve fiil cümlesi isteniyordur.
 - “... anlamına göre farklıdır?” denirse olumlu ve olumsuz cümleler soruluyordur.
 - “... yapısına göre farklıdır?” denirse basit, birleşik, sıralı ve bağlı cümleler soruluyordur.
 - “... yüklem yerine göre / öge dizilişine göre farklıdır?” denirse kurallı, devrik ve eksiltili cümle soruluyordur.

Emin ol, bu kısa bilgiler her zaman işe yarayacaktır ve sana soruyu doğru çözdürecektir. Şimdi istersen kitabımızı çözmeye başlayalım. 😊

SES BİLGİSİ

A) Ünlü Uyumları

1. Küçük Ünlü Uyumu (Düzlük - Yuvarlaklık): Sevgili arkadaşım, burada sadece şu iki satırı bilmen yeterli olacak:

- Bir hecede “a, e, ı, i” varsa bir sonraki hecede “a, e, ı, i” olmalıdır.
- Bir hecede “o, ö, u, ü” varsa bir sonraki hecede “a, e” ya da “u, ü” olmalıdır.

▼ Öğrenci kardeşim, ben bu kuralı unuturum dersin şimdiye kadarki küçük ünlü uyumu soruları – son zamanlarda hiç sorulmuyor olmakla birlikte – şu bilgilerle çözebileceğin sorulardır:

“a, e” den sonra “u” gelmez. Şıklarda böyle bir sözcük ara: **kavun, karpuz, çamur, havuç, pamuk...**

“o, ö” ünlüleri Türkçede ilk hece dışında bulunmaz. Şöyle sözcükler ara: **balon, şoför, otobüs, pardon...**

2. Büyük Ünlü Uyumu (Kalınlık - İncelik): Canım öğrencim, “a, ı, o, u” kalın ünlüler; “e, i, ö, ü” ise ince ünlülerdir. Bir hecenin kalın ünlüyle başlayıp kalın ünlülerle devam etmesi ya da ince ünlüyle başlayıp ince ünlülerle devam etmesi kuralına büyük ünlü ya da kalınlık-incelik uyumu denir. Bak şöyle olur: **ağaç, koltuk, öğrenci, akşam, sabah...**

Bir kalın bir ince ya da bir ince bir kalın olursa şu örneklerde olduğu gibi: **kitap, kalem, kanepe, adres, domates...** büyük ünlü uyumuna uymaz.

Taktik Köşesi

- Türkçe olduğu hâlde büyük ünlü uyumuna aykırı sözcükler de vardır: anne, hangi, elma, hani, kardeş...
- “-ki, -ken, -leyin, -yor, -gil, -daş, -(i)mtırak” ekleri büyük ünlü uyumuna aykırı ekler olarak bilinse de bu eklerin büyük ünlü uyumuna uyduğu kullanımlar da vardır:

dayım-**gil** > uymaz, teyzem-**gil** > uyar; koşar-**ken** > uymaz, yürür-**ken** uyar...

B) Ünlülerle İlgili Ses Olayları

1. Ünlü Düşmesi (Hece Düşmesi): Sevgili arkadaşım, ünlü düşmesi dört şekilde meydana gelir ama sana hangi şekilde düşmeyi sorduğu çok önemli. Bu yüzden her ünlü düşmesine balıklama atlama!

- Çekim eki getirilerek oluşan ünlü düşmeleri: alın-ı > alnı, fikir-e > fikre, nesil-i > nesli...
- Yapım eki getirilerek (türetilirken) oluşan ünlü düşmeleri: oyun-a > oyna-, kuru-ak > kurak, yalın-ız > yalnız...
- Birleşik eylemlerde oluşan ünlü düşmeleri: kayıp ol- > kaybol-, devir et- > devret-, sabır et- > sabret-...
- Ünlü (ses) aşınması ile oluşan ünlü düşmeleri: ne+asıl > nasıl, ne+için > niçin, kahve+altı > kahvaltı...

2. Ünlü Türemesi: Öğrenci kardeşim, vereceğimiz şu dört (4) örnek ünlü türemesinde en çok çıkan kelimelerdir.

Örnek : az-ı-cık, bir-i-cik, dar-a-cık, genç-e-cik (gencecik)

- Bazı pekiştirilmiş sözcüklerde de ünlü türemesi olabilmektedir ve bu yönüyle soru olarak gelmektedir:

Örnek : yap-a-yalnız, sap-a-sağlam, çep-e-çevre...

Taktik Köşesi

Bazı yerlerde “gülücük” ve “öpücük” sözcüklerini göreceksin. Sakın ha! Bunlar ünlü türemesi değil. İnanmıyorsan bak:

gül- ~~üş~~ - cük: gülücük

öp- ~~üş~~ - cük: öpücük

→ Bu sözcüklerde ünlü türemesi yok. “ş” ünsüzü düştüğü için ünsüz düşmesi var.

3. Ünlü Değişimi (Kalınlaşması): Ne kadar da kural varmış deme! Bu sadece iki sözcükte olur, onları bulman yeterli olacaktır: ben-e > bana ve sen-e > sana. Arayacağın kelimeler “bana” ve “sana” dır.

4. Ünlü Daralması: Genç kardeşim, bu iki şekilde olur:

• “a, e” ile biten fiillere “-yor” eki getirilince “a, e” ünlüleri “ı, i, u, ü” ye dönüşür:

anla-yor > anlıyor, dinle-yor > dinliyor, bekle-yor > bekliyor, gözle-yor > gözlüyor...

• “y” kaynaştırma harfinin daraltıcı etkisiyle sadece ama sadece şu üç (3) sözcükte de daralma olur:

de-y-ecek > diyecek, ye-y-ecek > yiyecek, ne-y-e > niye [“de-/ ye-” fiilleri ve “ne” sözcüğüne dikkat!]

Taktik Köşesi

Hocam, “-yor” ekinin olduğu her yerde daralma vardır, diyebilir miyiz? Daha neler?.. Asla diyemeyiz! Daralma olması için fiil “-e, -a” ile bitecek. “geliyor, okuyor, biliyor, seviyor...” bunlarda daralma söz konusu değildir.

C) Ünsüzlerle İlgili Ses Olayları

1. Ünsüz Düşmesi: Bu kural da gözünü korkutmasın. Şu birkaç durumu bil yeter:

• “k” ile biten sözcüğe “-cik / -cek” eklerinden biri getirilerek yapılır: minik-cik > minicik, büyük-cek > büyücek...

• “k” ile biten sözcüğe “-l” eki getirilerek yapılır: ufak-l- > ufal-, yüksek-l- > yüksel- ...

• Bazen de birleşme sırasında bazı kelimelerde olur: ast+teğmen > asteğmen, üst+teğmen > üsteğmen...

2. Ünsüz Türemesi (İkizleşmesi): Bu olay daha çok yabancı kökenli kelimelerde olur:

af et- > affet- , zan et- > zannet-, his et- > hisset-, sır-ı > sırrı, hak-ı > hakkı...

Taktik Köşesi

• Her gördüğümüz çift ünsüze ünsüz türemesi demeyeceğiz arkadaş! Nasıl mı? Şöyle:

millet, elli, anne... gibi kelimeler köktür, burada ünsüz türemesi yoktur!

• Ses-siz, el-ler, dil-ler... gibi kelimeler, ek almış Türkçe kelimeler olduğu için bu kelimelerde ünsüz türemesi yoktur!

3. Ünsüz Yumuşaması (Değişimi) : “p, ç, t, k” sert ünsüzlerdir ve bu sert arkadaşlar, ünlüyle başlayan ek görünce yumuşayarak “b, c, d, g(ğ)”ye dönüşürler.

Örnek : kitap-ı > kitabı, ağaç-in > ağacın, kanat - ı > kanadı, toprak- ın > toprağın...

Taktik Köşesi

“p, ç, t, k” ile biten bazı tek heceli sözcükler ve yabancı kökenli kelimelerde yumuşama olmayabilir ve buna ünsüz yumuşama-sına aykırılık denir. Son zamanlarda çokça sorulan bir terimdir bu.

- Tek heceli kelimelerde: top -u > topu, ip-i > ipi, süt-ün > sütün...
- Yabancı kökenli kelimelerde: sanat-ın > sanatın, hukuk-a > hukuka, millet-in > milletin...

Ayrıca “p, ç, t, k” ile biten özel isimlerde yumuşama yazıda gösterilmez:

Örnek : İpek-e (İpek’e) , Karabük-e (Karabük’e), Tokat-a (Tokat’a)...

4. **Ünsüz Sertleşmesi (Benzeşmesi/Uyumu):** Bu ses olayının farklı adlarını da bil ki ÖSYM sorunca bu neydi deme! Bu kuralla ilgili olarak bilimsel olarak anlatılan “f, s, t, k, ç, ş, h, p” sert ünsüzlerinden sonra “c, d, g,” yumuşak ünsüzleriyle başlayan bir ek gelince bu ünsüzler sertleşerek “ç, t, k” ye dönüşür gibi tanımları unut gitsin. Biz senin hâlimden anladığımız için varız.

▼ “f, s, t, k, ç, ş, h, p” ünsüzüyle biten sözcüğe “ç, t, k” gelmişse orada ünsüz benzeşmesi vardır.

Örnek : sanat-çı > sanatçı, taraf-tar > taraftar, bit-ki > bitki, et-tik > ettik, seç-kin > seçkin...

Taktik Köşesi

Lütfen uyanık ol ve kökte sakın benzeşme arama! Şu örneklerde olduğu gibi: hafta/ hasta / güfte...

5. **N-B Çatışması (N-M Değişimi):** “b” ünsüzü kendinden önceki “n” yi “m” ye dönüştürür. Buna gerileyici ünsüz benzeşmesi ya da dudak ünsüzü benzeşmesi de denir.

Örnek : tembel, çember, cambaz, sümbül, ambar...

Taktik Köşesi

Hocam, inşallah burada aykırı bir durum yoktur, diyeceksin ama maalesef şu aykırılıkları da bilmelisin:

- Bazı birleşik sözcüklerde ve özel isimlerde bu durum söz konusu olmayabilir: İstanbul/ Safranbolu/ onbaşı/ binbaşı/ sonbahar...

6. **Ulama:** Ünsüzle biten sözcüğü ünlüyle başlayan sözcüğe bağlamak, eski tabirle ulamaktır. Yalnız şuna dikkat et! Arada noktalama varsa ulama olmaz.

Örnek : Pepee ne diyor: İki ekmek aldım, eve gidiyorum.
(ulama var) (ulama yok çünkü virgül var)

7. **Kaynaştırma (Koruyucu) Ünsüzü:** Türkçede iki ünlü yan yana gelmez canım öğrenci, araya “y, ş, s, n” ünsüzlerinden uygun olan herhangi biri girer:

Örnek : su-y-un, iki-ş-er, silgi-s-i, araba-n-ın ...

- Tabii ki kaynaştırma ünsüzü sadece iki ünlü arasında bulunmaz. Bazen bir ünlü, bir ünsüz arasında da bulunabilir.

Örnek : o-n-da, bu-n-dan, şu-n-ların...

▼ Sıkı dur şimdi sana burada en çok düşülen noktadan bahsedeceğiz. 3. kişiye getirilen “n” kaynaştırma harfi ile 2. tekil kişi iyelik eki olan “n” yi sakın karıştırma!

Senin ev-in-i → Burada “-in” eki 2. tekil iyelik ekidir. Tamlamamız “senin evin” şeklinde olduğu için kaynaştırma ünsüzü yoktur.

Onun ev-i-n-i → Burada ise tamlamamız “onun evi” şeklinde olup “n” sesi bal gibi kaynaştırma ünsüzüdür.

1 Aşağıdaki sözcüklerde meydana gelen ses olaylarını karşlarına yazınız.

	Sözcük	Ses Olayı
a.	Görüştü	
b.	Okuyor	
c.	Alçaldı	
ç.	Bana	
d.	Yalnızlık	
e.	Adaş	
f.	Sertçe	
g.	Benzeyen	
ğ.	Gidenler	
h.	Biricik	
ı.	Anlıyor	
i.	Zannetmiş	
j.	Yudumladı	

2 Aşağıdaki şiirde geçen ses olaylarını bulunuz.

Sonsuz sessizliğini dinlemek istiyorum :
Bilirim ki taşlığın bir döşek kadar ılık :
Sana az daha yakın yaşamak için artık :
Rabbim, ben yalnız zeytin ve ekmek istiyorum. :

3 Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun ses olayıyla ya da ifadelerle doldurunuz.

- a. “Yazlıktan dönünce evi güzelce temizledim.” cümlesinde altı çizili sözcükte ----- vardır.
- b. “Sevmeyi senden mi öğreneceğim dedi ve senin sözlerine aldırmadan gitti.”
1 2 3 4 5 6 7 8
cümlesinde kaynaştırma ünsüzü ----- numaralı sözcükte vardır.
- c. “Senin bu kitabı gençler okusun diye bastırdığını biliyorum.” cümlesinde altı çizili sözcükte hem -----
hem de ----- vardır.
- ç. “Çevrene bakınca bu kadar yoğun bir pişmanlığı yaşayan senin gibi kaç yalnız insan görüyorsun?” cümlesinde
----- ve ----- kelimelerinde ünlü düşmesi vardır.
- d. “Seni hiç bilmediğin kadar özleyorum.” cümlesinin yüklemine ----- vardır.

1. Türkçede a, e ünlüleri ile biten fiillerin üstüne şimdiki zaman eki getirilince a ünlüsü *ı, u*; e ünlüsü *i, ü* olur. Bu ses olayına ünlü daralması adı verilmektedir.

Bu parçadaki bilgilerden hareketle aşağıdaki cümlelerde yer alan yüklemlerin hangisinde ünlü daralması yoktur?

- A) Sana olan duygularımı kendimden bile gizliyorum.
B) Geleceksin diye geceler boyu sokaklara bakıyorum.
C) Anlatılanları, isteyince çok güzel anlıyorum.
D) Tek isteğim sen olunca sadece seni diliyorum.
E) Ayrılırken verdiğin son mektubu göğsümde saklıyorum.

2. Dilimde sabah keyfiyle yeni bir umut türküsü
Kar yağmış dağlara, bozulmamış ütüsü
Rahvan atlar gibi ırgalanan gökyüzü
Gözlerimi kamaştırırsa da geleceğim sana
Şimdilik bağlayıcı bir takvim sorma bana
İhlamurlar çiçek açtığı zaman

Bu dizelerde

- I. Ünsüz sertleşmesi
II. Kökte ünlü değişimi
III. Koruyucu ünsüz
IV. Ünsüz düşmesi
V. Ünlü düşmesi

numaralanmış ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Dışarı çıkıp evin yolunu tuttuğum sırada düşünmeye daldım. Acaba Raif Efendi, hakikaten basit ve içerisi bomboş bir adam değil miydi?

Bu parçada altı çizili sözcükte görülen ses olayları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ünsüz türemesi – ünlü aşınması
B) Ünlü düşmesi – ünsüz değişimi
C) Ünsüz değişimi – ünsüz türemesi
D) Ünlü daralması – ünsüz düşmesi
E) Ünsüz sertleşmesi – ünsüz yumuşaması

3D yayınları

4. Bir sabah gözlerim tavanda henüz hava
kararmamış, şıkır şıkır dışarısı. Yer yatağımda
yağmurun ne zaman başlayacağını
düşünüyordum. Birdenbire odanın içinden
parlak bir kuş geçti. Yatağımin üstüne
oturdum. Kuş bir daha geçti. Sonra sağdaki
duvarda bembeyaz bir şerit oyladı, kayboldu.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. sözcükte ünsüz değişimi vardır.
B) II. sözcükte kaynaştırma ünsüzü kullanılmıştır.
C) III. sözcükte ünlü daralması vardır.
D) IV. sözcükte ünsüz sertleşmesi vardır.
E) V. sözcükte ünlü düşmesi vardır.

5. Üzgün bir çocuğun yalnızlığı

Kadar saydam kalabilseydim

Ömrüm derdim ömrüm nasıl da

Dolu geçmiştir ölebilirim artık

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisine yer verilmiştir?

- A) Ünlü türemesi
- B) Ünsüz sertleşmesi
- C) Ulama
- D) Ünsüz yumuşaması
- E) Ünlü aşınması

6. Aşağıda verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin hangisinde ünsüz türemesi vardır?

- A) Yaptığımız hataları kabullenmek de bir erdemdir.
- B) Yalnızlığı seven biri olarak tanıttı kendini.
- C) Sen yokken ben ne yaparım bu şehirde?
- D) Aslında benim düşüncelerim senin hissettiklerindi.
- E) Büsbütün unuttum seni eminim.

7. Yaptıklarıyla herkesin beğenisini kazanan Cem, gencecik yaşında tutuldu ansızın kara sevdalısına.

Bu cümlede

- I. Ünlü türemesi
- II. Ulama
- III. Ünsüz yumuşaması
- IV. Ünsüz düşmesi

numaralanmış ses olaylarından hangileri vardır?

- A) I ve II.
- B) II ve III.
- C) III ve IV.
- D) II ve IV.
- E) I ve III.

8. Sabahları tam vaktinde geliyor, öğle yemeğini odasında yiyor. Akşamları, ufak tefek alışverişlerini yaptıktan sonra hemen evine gidiyordu.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz düşmesi
- B) Ünsüz yumuşaması
- C) Ünlü düşmesi
- D) Ünlü daralması
- E) Kaynaştırma ünsüzü

9. Bir nazlı cerene yolumuz düştü

Uzattım elimi, seveyim dedim.

Bakınca yüzüne, kolumuz düştü

Gitme de doyunca göreyim, dedim.

Bu dizelerde en çok bulunan ses olayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ünsüz yumuşaması
- B) Ünsüz benzeşmesi
- C) Kökte ünlü değişimi
- D) Ünlü düşmesi
- E) Ulama

10. Bizim evin yüksekteki bahçesi, alttaki evin bahçesine bakardı.

Bu cümledeki altı çizili sözcükte görülen ses olayı, aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

- A) Ders çalıştıkça çalışası geliyordu.
- B) Tek amacı, ailesine bir an önce destek olma.
- C) Ufakık bir adamdı, görseniz yaşını hiç belli etmiyordu.
- D) Hesapta olmayan işlerle boğuşuyordu.
- E) Ben bu hayatta en çok babamı sevdim.

1. İçimde boş kalan bir taraf bulunduğunu ve bu
I
boşluğun bana adeta maddi bir eziklik verdiğini
hissediyordum. Bir şey noksandı fakat bu neydi?
II
Evden çıktıktan sonra bir şey unuttuğunu fark ederek
duraklayan fakat unuttuğunun ne olduğunu bir türlü
III
bulamayıp hafızasını ve ceplerini araştıran
IV
nihayet ümidini kesince aklı geride, ileri gitmek
istemeyen adımlarla yoluna devam eden bir insan gibi
V
üzüntülüydüm.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerle ilgili, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. sözcükte koruyucu ünsüz vardır.
B) II. sözcükte ünsüz türemesi vardır.
C) III. sözcükte ünsüz benzeşmesi yapılmıştır.
D) IV. sözcükte ünlü düşmesi vardır.
E) V. sözcükte ünsüz yumuşaması yapılmıştır.

2. Herkesin gözü kendi uykusuna kapalıyken
beklemedim, sabah olsun
rüyamda başladım yolculuğa

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangileri vardır?

- A) Ünlü türemesi – ünlü düşmesi
B) Ünlü düşmesi – ünsüz değişimi
C) Ünlü daralması – ünsüz türemesi
D) Ünlü türemesi – ünsüz sertleşmesi
E) Ünsüz değişimi – ünlü türemesi

3. Elimde paketlerle eve girdiğimde onu salondaki
koltukların birinde boşluğa bakarak otururken buldum.

Bu cümlede altı çizili kelimedeki görülen ses olayı, aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

- A) Hiçbir neden olmadığı halde içimi büyük bir korku kapladı.
B) Kendi başıma bir şey yapamayacağımı anladığımda en yakın arkadaşlarımdan yardım isterim.
C) Yolunu şaşıran bir çocuk gibi çaresizlik içerisinde ağlayan gözlerle yardım bekliyordu.
D) Çocuğun gözlerinden yaşlar aktığını görünce dayanamadım ve hemen ona sarıldım.
E) Genç kadının ağaran saçlarının her bir telinde hüznün vardı.

3D yayınları

4. Türkçede iki ünlü arasında bulunan süresiz sert ünsüzler yumuşar. Bu kurala ünsüz yumuşaması (değişimi) adı verilir. Bazen de özellikle tek heceli ve alıntı sözcüklerde bu yumuşamanın olmadığı görülmektedir. Bu tür sözcüklere *ünsüz yumuşamasına aykırı sözcükler* denir.

Bu parçadaki bilgilerden hareketle aşağıdaki cümlelerin hangisinde, ünsüz yumuşamasına aykırı bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Atı alan Üsküdar'ı geçti, sen burada beklemeye devam et.
B) Akli sıra beni oyalayarak zaman kazanacaktı.
C) Dinçer Hoca, okuduğu beyitlerle bizi divan şiirinin görkemli dünyasına götürüyordu.
D) Yazarın son kitabında ele aldığı konu beni çok etkilemişti.
E) Şiirlerinde kullandığı imgelerle genç okuyucularına bu yolda güzel örnek olmayı başardı.

5. Bir eylöldü başlayan içimde

Ağaçlar dökmüşü yapraklarını

Çimenler sararmıştı

Rengi solmuştu tüm çiçeklerin

Gökyüzünü kara bulutlar sarmıştı

Katar gidiyordu kuşlar uzaklara

Deli deli esiyordu rüzgâr

Dağılmıştı yazdan kalan ne varsa

Yaşanmamış bir mevsim gibiydi bahar

Bu şiirde bulunan ses olayları şu şekilde

puanlandırılmıştır: Şiirde bulunan her ünsüz sertleşmesi 5 puan, ünsüz yumuşaması ise 10 puan değerindedir.

Buna göre bu dizelerdeki ünsüz sertleşmeleri ve ünsüz yumuşamaları toplamda kaç puandır?

- A) 30 B) 35 C) 40 D) 45 E) 50

6. (I) Bu hayatta insan her şeye hazırlıklı olmalıdır. (II) Âşık olarsa bile önceden tedbirini almalı ve sonunu görmediği mutluluğa yaklaşmamalıdır. (III) Yapayalnızdır çünkü insanoğlu. (IV) Öyle bir an gelir ve çevresinde kimsenin kalmadığını görünce yıkılır. (V) Ayakta dimdik durabilmek için temkinli olmalıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede ünsüz sertleşmesi vardır.
B) II. cümlede ulama vardır.
C) III. cümlede ünlü türemesi söz konusudur.
D) IV. cümlede türetilirken ünlü düşmesine uğramış bir sözcük vardır.
E) V. cümlede ünlü düşmesi vardır.

7. Saçın yüzüne değse, tenini kıskanırım

Birine söz söyleyen, dilini kıskanırım

Kıskanırım seni ben, kıskanırım kalbimden

Bu nasıl aşk Allah'ım, öleceğim derdimden

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Kaynaştırma ünsüzü
B) Ünlü türemesi
C) Ünlü aşınması
D) Ulama
E) Ünsüz yumuşaması

8. Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul

Görmedim, sevmediğim hiçbir yer.

Ömrüm oldukça gönül tahtıma keyfince kurul

Sade bir semtini sevmek bile bir ömre değer.

Bu dörtlükte ünlü düşmesine uğramış kaç sözcük bulunmaktadır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

9. Bekliyorum

Öyle bir havada gel ki

Vazgeçmek mümkün olmasın.

Bu dizelerde altı çizili sözcükte görülen ses olayı, aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

- A) Gidiyorum gurbeti gönlümde duya duya.
B) Ellerim bir aşkı arıyor, karanlık kuyularda.
C) Ay gibisin, güneşler parlıyor gözlerinde.
D) Rüzgârlarla tarıyorsun, dağınık saçlarını.
E) Sen gelirsün diye ben gitmedim hiçbir yere.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla ses olayı vardır?

- A) Uras, geldiğinde biraz şaşkın bir hâldeydi.
- B) Elif, okulda farklı resim çalışmaları yapıyor.
- C) Sabah erken saatlerde o da aramıza katıldı.
- D) Televizyon izlerken kanepede uyumuş kalmışım.
- E) Gelecek hafta içi tekrar görüşelim, dedi.

2. İnsanlar sağlıklarını kaybettiğinde hayattaki güzelliklerin değerini anlayabiliyor.

Bu cümledeki altı çizili sözcükte aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi
- B) Ünsüz türemesi
- C) Ünsüz yumuşaması
- D) Kaynaştırma ünsüzü
- E) Ünsüz benzeşmesi

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem ünlü düşmesi hem ünsüz yumuşaması bulunan bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Yaşananlardan sonra senin de içinin sızladığından eminim.
- B) Çevresindeki insanlara her zaman nazik davranırdı.
- C) O, ağzından çıkan her söze dikkat ederdi.
- D) Bayramlaşmak için gidemediğimiz bir iki ev kalmıştı.
- E) Tufan'dan az önce aldığım telefon beni çok mutlu etti.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükte ünsüz düşmesi vardır?

- A) Azıcık daha çaba gösterseydin bu iş olurdu.
- B) Yıllarca üzerinde çalıştığı biricik eseri buydu.
- C) Olanlardan habersiz çevreye gülücük saçıyordu küçük çocuk.
- D) Fakülteye ulaşabilmek için daracık sokaklardan geçiyordu.
- E) Henüz gencecik olmasına rağmen çok güzel yazılar biriktiriyordu defterinde.

5. Türkçede “b” ünsüzü, kendinden önce gelen “n” ünsüzünü “m”ye dönüştürür. Buna “n-b çatışması” veya “n-m değişimi” denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala aykırı bir kullanım vardır?

- A) Annem, karanfil ve sümbüllerine çocuğu gibi bakıyordu.
- B) Bu bölge, eskiden ülkemizin tahıl ambarı diye bilinirdi.
- C) Deneme sınavı sonuçları perşembe günü açıklanacaktı.
- D) Mahalledeki arkadaşlarla seksek ve saklambaç oynadığım günleri özleyorum.
- E) Giyim, kırtasiye ve eğitim harcamaları genelde sonbaharda artış gösterir.

6. Saatler süren kurul toplantısının az önce bittiğinin haberi geldi.

Bu cümlede altı çizili sözcükte sırasıyla aşağıdaki ses olaylarından hangileri vardır?

- A) Ünsüz türemesi – ünsüz yumuşaması – kaynaştırma
- B) Ünsüz benzeşmesi – ünsüz yumuşaması – kaynaştırma
- C) Ünsüz yumuşaması – ünsüz benzeşmesi – ünsüz türemesi
- D) Ünsüz türemesi – ünsüz sertleşmesi – ünsüz yumuşaması
- E) Ünsüz benzeşmesi – kaynaştırma – ünsüz yumuşaması

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem ünlü daralmasına hem ünsüz yumuşamasına yer verilmiştir?

- A) Kolay gibi gördüğümüz her konu sonradan bizi yanıltabiliyor.
- B) Ablasının düğünü için o da kendince birtakım hazırlıklar yapıyordu.
- C) Düzenlenen bu geziye katılsın diye çok ısrarcı olmuştum.
- D) İnsan böyle önemli bir konuda niye bu adımı atar, ben de anlamadım.
- E) Müzik dinleyerek ders çalıştığı için hemen her ortamda soru çözüyordu.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, aynı sözcükte hem ünsüz türemesine hem kaynaştırma ünsüzüne yer verilmiştir?

- A) Adam ellisine merdiven dayamıştı ki bu hastalıkla tanıştı.
- B) Senin beni affettiğini duyduğum an, sanki dünyalar benim oldu.
- C) Zannediyorum ki o da bizi destekleyecek ve sorun çözülecek.
- D) Senin hissine güvenmem gerektiğini tekrar anladım.
- E) Onun hakkında söylenenleri yol boyunca düşünüp durdum.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde türetilirken ünlü düşmesine uğramış bir sözcük vardır?

- A) Evde beslediği hayvanlar için özel bir alan oluşturmuştu.
- B) Onun bana sağladığı imkânları ömrüm boyunca unutamam.
- C) Her konuda olduğu gibi bu konuda da fikrimi alması hoşuma gitti.
- D) Adam, şehrin öteki ucundan geldiğini söylüyordu.
- E) Bu arabayı oğluna üniversite hediyesi olarak almış.

10. “p,ç,t,k” sert ünsüzleriyle biten sözcüklere ünlü ile başlayan bir ek getirildiğinde bu ünsüzler yumuşayarak “b,c,d,g(ğ)” olur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım yoktur?

- A) Öğrencilerin çoğu, Türkiye geneli yapılan sınavları önemsiyor.
- B) Masanın üstündeki bardaktan bir yudum su içip konuşmaya başladı.
- C) Yaşı küçük olmasına rağmen göz altları çökmüş ve saçları ağarmıştı.
- D) Yılın son günü için güzel bir program hazırlamıştı.
- E) Yeni kitabı için benden bir ön söz yazmamı istedi.

11. “k” ünsüzüyle biten sözcüklere “-cık/-cik” küçültme eklerinden biri getirilirse sözcüğün sonundaki “k” ünsüzü düşer. Bu ses olayına ünsüz düşmesi denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisinde ünsüz düşmesi yoktur?

- A) Çocuk, minicik elleriyle bize çiçek uzatıyordu.
- B) Küçücük çocukların eğitimden koparılıp çalıştırılmasına karşıyım.
- C) Kapının önündeki cam parçacıklarına basmamaya çalışıyordu.
- D) Yumuşacık bir yatakta tüm gün uyuyabilirim.
- E) O güzel yürekli insan, sahipsiz kedi ve köpeklerle sıcacık yuva buluyordu.

12. Sen koskoca bir şehri yüreğime gömüp gittin, ben ismini sayıkladım ay ışığında. Belki sesim gelir de dönüp gelirsin diye.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi
- B) Ünsüz yumuşaması
- C) Ünlü daralması
- D) Ünsüz benzeşmesi
- E) Ünsüz düşmesi

1. Türkçe bir sözcükte bir hecede “o, ö, u, ü” ünlülerinden biri varsa bir sonraki hecede ya “a, e” ya da “u, ü” ünlülerinden biri bulunur. Buna “küçük ünlü uyumu” denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde küçük ünlü uyumuna aykırı bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Okulumuzda “Doğru Yazalım” köşesi oluşturduk.
B) Evin önündeki avluda saatlerce futbol oynardı.
C) Sistemin değişmesiyle yeni kitapların çıkarılacağını söyledi.
D) Onunla sohbet ederken zamanın nasıl geçtiğini fark edemedim.
E) Ömer, gittiği yerde gördüğü ilgiden dolayı mutlu olmuştu.

2. “Geriye bakmayın. Gelecek için de hayal kurmayın, size ne geçmişi geri verebilirler ne de sizin gelecek hayallerinizi tatmin edebilirler. Göreviniz, ödülünüz, kaderiniz burada ve ‘şimdi’ dir.”

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi vardır?

- A) Ünsüz benzeşmesi
B) Ünlü türemesi
C) Ünsüz ikizleşmesi
D) Ünlü değişimi
E) Ünsüz değişimi

3. Yeşil pencereden bir gül at bana

Işıklarla dolsun kalbimin içi

Geldim işte mevsim gibi kapına

Gözlerimde bulut, saçlarımda çiy

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Koruyucu ünsüz
B) Ünlü kalınlaşması
C) Ünsüz değişimi
D) Yumuşamaya aykırılık
E) Ulama

4. “Hemingway, gazetecilik uğraşını bıraktığı hâlde, o uğraş yıllarında edindiği deneyimler kendisini hiç bırakmamıştır.”

Bu cümlede kaç tane ünsüz yumuşaması vardır?

- A) 1
B) 2
C) 3
D) 4
E) 5

5. Orhan Kemal’in “Baba Evi” romanı, çok eski bir romandır. Benim kuşağımın Panait Istrati’yi el üstünde gezdirdiği, toz kondurmadığı bir dönemde okura ulaşan Baba Evi’nin aslında Istrati ile ne uzaktan ne yakından hiçbir ilişkisi yoktur kuşkusuz. Tek benzerliği, okunmaları bakımından aynı döneme denk gelmiş olmalarıdır, o kadar.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangi ikisi eşit sayıda yapılmıştır ?

- A) Ünsüz yumuşaması – ünsüz benzeşmesi
B) Ünsüz yumuşaması – ünlü düşmesi
C) Ünsüz benzeşmesi – kaynaştırma
D) Ünsüz yumuşaması – kaynaştırma
E) Kaynaştırma – ünlü düşmesi

6. Burnumuzun dibindeki komşu Yugoslavya, yıllar yılı Osmanlı egemenliğinde yaşadı. Fakat şaşırtıcıdır, Yugoslavya’da yaşayan uluslar ve halklar; Osmanlı İmparatorluğu ile çatışıp savaştan çok Avusturya-Macaristan İmparatorluğu’yla çekişmiş, ne çekmişse yine bu imparatorluktan çekmiştir.

Bu parçada

- I. Ünsüz düşmesi
II. Ünsüz uyumu
III. Ünlü türemesi

numaralanmış ses olaylarından hangileri vardır?

- A) Yalnız I.
B) II ve III.
C) I ve II.
D) I, II ve III.
E) Yalnız II.